2024/2500

24.9.2024.

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2024/2500

(2024. gada 23. septembris),

ar ko atbalsta kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīgas tirdzniecības un izplatīšanas apkarošanu Arābu valstu līgas dalībvalstīs – III fāze

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 31. panta 1. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) 2018. gada ES stratēģijā pret nelikumīgiem šaujamieročiem, kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem (VIKI) un to munīciju – "Ieroču drošība un iedzīvotāju aizsardzība" ("ES VIKI stratēģija") ir teikts, ka Savienība īpašu vērību pievērš reģionālajai sadarbībai kā efektīvam kājnieku ieroču kontroles līdzeklim.

(2) ES VIKI stratēģijā ir atzīmēts, ka Savienība turpinās atbalstīt sadarbību un palīdzību, lai īstenotu Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Rīcības programmu par kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīgas tirdzniecības novēršanu, apkarošanu un izskaušanu visos aspektos ("ANO RP").

(3) Ceturtās ANO konferences, kurā pārskatīja progresu, kas gūts, īstenojot ANO RP, un kura notika 2024. gada jūnijā, noslēguma dokumentā ANO dalībvalstis ir apņēmušās attiecīgā gadījumā visos līmeņos stiprināt partnerattiecības un sadarbību, lai novērstu un apkarotu kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīgu tirdzniecību.

(4) 2015. gada ANO Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam ir apstiprināts, ka VIKI nelikumīgas tirdzniecības apkarošana ir vajadzīga, lai sasniegtu daudzus mērķus, tostarp mērķus, kas saistīti ar mieru, taisnīgumu un spēcīgām institūcijām. ANO ģenerālsekretārs savā 2018. gada atbruņošanās programmā "Mūsu kopīgās nākotnes nodrošināšana" aicina īstenot iekļaujošu, integrētu un līdzdalībā balstītu pieeju kājnieku ieroču kontrolei valstu un – dažos gadījumos – apakšreģionālā līmenī.

(5) Arābu valstu līga (AVL) ir reģionāla organizācija, kurā apvienojušās visas arābu valstis ar mērķi sekmēt un stiprināt sadarbību starp tās locekļiem.

(6) Savienība un AVL 2016. gadā iedibināja ES un AVL stratēģisko dialogu un izveidoja vairākas darba grupas, tostarp Stratēģiskā dialoga Darba grupu masu iznīcināšanas ieroču un ieroču kontroles jautājumos, kura ir noteikusi iespējamas konkrētas sadarbības prioritārās jomas.

(7) 2019. gada ES un AVL Šarm eš Šeihas samita deklarācija ietvēra apņemšanos veikt saskaņotus pasākumus pret nelikumīgu ieroču tirdzniecību.

(8) Padomes Lēmumi (KĀDP) 2018/1789 ([1]) un (KĀDP) 2021/1726 ([2]) atbalstīja I un II fāzi projektā, ar ko atbalsta VIKI nelikumīgas tirdzniecības un izplatīšanas apkarošanu AVL dalībvalstīs. Savienība tagad vēlas turpināt atbalstīt projekta III fāzi.

(9) Savienības atbalsts projektam atspoguļos vispārējo Savienības politiku, kas saistīta ar AVL un tās dalībvalstīm,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Lai atbalstītu Arābu valstu līgas (AVL) dalībvalstis Apvienoto Nāciju Organizācijas Rīcības programmas par kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīgas tirdzniecības novēršanu, apkarošanu un izskaušanu visos aspektos (ANO RP) un Starptautiskā izsekošanas instrumenta (SII) īstenošanā, šā ar Lēmumiem (KĀDP) 2018/1789 un (KĀDP) 2021/1726 sāktā

([1]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2018/1789 (2018. gada 19. novembris) par atbalstu kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīgas tirdzniecības un izplatīšanas apkarošanai Arābu līgas dalībvalstīs (OV L 293, 20.11.2018., 24. lpp.).

([2]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/1726 (2021. gada 28. septembris), ar ko atbalsta kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīgas tirdzniecības un izplatīšanas apkarošanu Arābu valstu līgas dalībvalstīs – II fāze (OV L 344, 29.9.2021., 7. lpp.).

projekta III fāze dod iespēju AVL dalībvalstīm – atbilstīgi to prioritātēm un vajadzībām – ilgtspējīgi stiprināt savu valsts kājnieku ieroču kontroles un ieroču izplatīšanas novēršanas sistēmu efektivitāti saskaņā ar praksi un standartiem, kas noteikti ANO RP, SII un Globālajā satvarā munīcijai (*GFA*).

2. Projektā jo īpaši pievērsīsies šādiem mērķiem, lai apkarotu kājnieku ieroču un vieglo ieroču (VIKI) izplatīšanas draudus AVL reģionā:

— stiprināt muitas un citu robežu aģentūru spējas atklāt šaujamieroču nelikumīgas tirdzniecības gadījumus AVL reģionā, iejaukties un ziņot par tiem,

— stiprināt tiesībaizsardzības iestāžu spējas efektīvi izmeklēt un sadarboties jautājumos, kas saistīti ar šaujamieroču nelikumīgu izplatīšanu un tirdzniecību AVL reģionā, un

— stiprināt drošības un militāro aģentūru spējas izstrādāt un īstenot drošas VIKI un munīcijas krājumu pārvaldības sistēmas AVL reģionā.

3. Lai sasniegtu 1. un 2. punktā minētos mērķus, Savienība ar šo lēmumu cita starpā atbalsta darbības šādās prioritārās jomās:

— 1. joma – starptautiska VIKI nodošanas kontrole, tostarp riska novērtēšana un VIKI novirzīšanas neatļautiem saņēmējiem novēršana,

— 2. joma – nelikumīgu kājnieku ieroču avotu identificēšana un sagraušana, tostarp tiesībaizsardzības iestāžu spēju veidošana, sauszemes, gaisa un jūras robežu kontrole, VIKI marķēšana un uzskaite un izsekošana, ieroču izmeklēšanas un ieroču izsekošanas metodes un ballistiskās informācijas izmantošana un kontrabandas ceļu un metožu identificēšana vai sagraušana,

— 3. joma – citi ar kājnieku ieroču kontroli saistīti pasākumi, tostarp krājumu pārvaldība un drošība,

— 4. joma – tādas informācijas sniegšana, kas attiecas uz VIKI, un pastiprināta VIKI kontrole, piemēram, tiesību aktu un noteikumu izvērtēšana AVL dalībvalstīs un konsultācijas par iespējamu pārskatīšanu, kā arī attiecīgu pētniecības rezultātu un pētījumu tulkošana arābu valodā.

4. Detalizēts 1., 2. un 3. punktā minētā projekta apraksts ir izklāstīts šā lēmuma pielikumā.

2. pants

1. Par šā lēmuma īstenošanu atbild Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis").

2. Šā lēmuma 1. pantā minētā projekta tehnisko īstenošanu ciešā sadarbībā ar AVL Sekretariātu veic *Small Arms Survey* (Kājnieku ieroču pētniecības centrs) (*SAS*), ko pārstāv Akadēmiskais starptautisko un attīstības pētījumu institūts, kuram palīdz Starptautiskā Kriminālpolicijas organizācija (*Interpol*) un Pasaules Muitas organizācija (PMO).

3. *SAS*, kuram palīdz *Interpol* un PMO, savus uzdevumus veic Augstā pārstāvja vadībā. Šajā nolūkā Augstais pārstāvis noslēdz vajadzīgās vienošanās ar *SAS*.

3. pants

1. Finanšu atsauces summa 1. pantā minētā Savienības finansētā projekta īstenošanai ir 3 999 776,72 EUR.

2. Izdevumus, ko finansē no 1. punktā norādītās atsauces summas, pārvalda saskaņā ar procedūrām un noteikumiem, ko piemēro Savienības budžetam.

3. Komisija uzrauga 2. punktā minēto izdevumu pareizu pārvaldību. Šajā nolūkā Komisija noslēdz nepieciešamo nolīgumu ar *SAS*. Nolīgumā paredz, ka *SAS* ir jānodrošina Savienības ieguldījuma pamanāmība atbilstoši ieguldījuma apjomam.

4. pants

1. Pamatojoties uz *SAS* reizi sešos mēnešos sagatavotiem ziņojumiem, Augstais pārstāvis ziņo Padomei par šā lēmuma īstenošanu.

2. Komisija ziņo par 1. pantā minētā projekta finanšu aspektiem.

5. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Šis lēmums zaudē spēku 36 mēnešus pēc 3. panta 3. punktā minētā nolīguma noslēgšanas. Tomēr, ja minētajā laikā nolīgums netiek noslēgts, šis lēmums zaudē spēku sešus mēnešus pēc tā stāšanās spēkā.

Briselē, 2024. gada 23. septembrī

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

Z. FELDMAN

PIELIKUMS

PROJEKTA DOKUMENTS

Kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīgas tirdzniecības un izplatīšanas apkarošana Arābu valstu līgas dalībvalstīs

3. fāze – projekta apraksts (2024–2027)

1. **Vispārīga informācija un pamatojums KĀDP atbalstam**

Eiropas Savienības un Arābu valstu līgas (AVL) projekta 3. fāze (ES un AVL projekta 3. fāze) balstīsies uz Arābu valstu līgas un Eiropas Savienības (ES) agrākajiem centieniem, tostarp tiem, kas veikti projekta 1. fāzē (2019–2021) un 2. fāzē (2021–2024), lai palīdzētu AVL dalībvalstīm samazināt riskus, ko rada nelikumīgu kājnieku un vieglo ieroču un to munīcijas plūsmas un izmantošana Arābu valstu reģionā.

Projekta pamatā ir ES un AVL Stratēģiskā dialoga darba grupa masu iznīcināšanas ieroču, kājnieku ieroču un vieglo ieroču un ieroču kontroles jautājumos, kura noteica prioritārās jomas iespējamai būtiskai sadarbībai iniciatīvas sākumā (sk. 2.1. iedaļu).

ES un AVL projekta 1. fāze bija būtiska, lai veidotu uzticēšanos starp AVL dalībvalstīm un trim īstenošanas partneriem: pētniecības centru "*Small Arms Survey*" ("pētniecības centrs *SAS*"), Starptautisko Kriminālpolicijas organizāciju (Interpolu) un Pasaules Muitas organizāciju (PMO). Šīs trīs organizācijas nodrošināja sākumlīmeņa apmācību astoņām arābu valstīm. Tās veicināja apmaiņu ar paraugpraksi un pieredzi, kas gūta cīņā pret nelikumīgu kājnieku ieroču izplatīšanu, izmantojot virkni reģionālu un apakšreģionālu sanāksmju.

2. fāze bija vērsta uz tehniskās apmācības nodrošināšanu valsts un reģionālā līmenī par šādiem jautājumiem:

— krājumu pārvaldība,

— nelikumīgu kājnieku ieroču un vieglo ieroču – tostarp to munīcijas un sastāvdaļu – atklāšana un identifikācija,

— šaujamieroču izmeklēšana, un

— esošo zināšanu pārvaldības sistēmu izmantošana muitas un tiesībaizsardzības amatpersonām.

Šajā fāzē AVL dalībvalstu iesaistīšanās projektā bija ārkārtīgi spēcīga – 18 valstis pieprasīja valsts apmācību un piedalījās reģionālajā apmācības programmā, kas tika īstenota laikā no 2024. gada janvāra līdz maija beigām. Valsts apmācība amatpersonām, kas piedalījās, sniedza pamatzināšanas un speciālās zināšanas kājnieku ieroču kontroles jomā. Reģionālā apmācība sniedza padziļinātākus norādījumus un veic pasākumus, kas paredzēti, lai dalībnieki varētu dalīties ar iegūtajām zināšanām un speciālajām zināšanām ar citām arābu valstu valdību amatpersonām. Attiecībā uz Interpolu un PMO padziļinātās apmācības sesijas arī sniedza iespēju sākt instruktoru apmācības (*TOT*) komponenti, veidojot ilgtspējīgas kājnieku ieroču kontroles spējas iesaistītajās AVL dalībvalstīs. Divas kopīgas operācijas, ko īstenoja iesaistītās AVL valstis un ko veicināja Interpols un PMO, ļāva valstīm īstenot jauniegūtās zināšanas. Tika rīkoti trīs tematiski tīmekļsemināri un divi reģionāli darbsemināri, kas AVL Sekretariātam, dalībvalstīm un trim īstenošanas partneriem sniedza plašas iespējas iesaistīties politikas diskusijās un dalīties pieredzē un gūtajās atziņās.

3. fāzes laikā iniciatīva konsolidēs un stiprinās iepriekšējās fāzēs īstenotos spēju veidošanas centienus. Galvenie centieni tiks vērsti uz to, lai stiprinātu pamatus efektīvai un ilgtermiņa ilgtspējai. Jo īpaši projekts ieinteresētajām valstīm turpinās piedāvāt iespēju padziļināti iesaistīties valsts līmenī, izmantojot īpaši pielāgotu, padziļinātu apmācību un citu atbalstu spēju veidošanai, ko sniedz trīs īstenošanas partneri. Šī iesaiste ļaus pētniecības centram *SAS*, Interpolam un PMO novērtēt ilgtermiņa sadarbības potenciālu ar ieinteresētajām dalībvalstīm. Vienlaikus projekts turpinās nodrošināt sākumlīmeņa apmācības sesijas, jo īpaši valstīm, kuras tās nav saņēmušas pirmajās divās projekta fāzēs. Cik vien iespējams, tajās tiks iesaistīti valstu instruktori, kuru spējas tika attīstītas 2. fāzē.

Nelikumīgu kājnieku ieroču skaita samazināšana un to izskaušana arābu reģionā joprojām ir ārkārtīgi būtiska, lai arābu valstu reģionā un kaimiņu reģionos – tostarp Eiropā – varētu samazināt visas vardarbības izpausmes un sekmēt ilgtspējīgu attīstību un labklājību atbilstoši Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM). Konkrētāk – projekta mērķis ir stiprināt AVL dalībvalstu spējas īstenot ANO Rīcības programmu par kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīgas tirdzniecības novēršanu, apkarošanu un izskaušanu visos aspektos (*UN PoA*) un Starptautisko izsekošanas instrumentu (*ITI*) saskaņā ar šo valstu apzinātajām prioritātēm un vajadzībām. Tas arī vērsīs AVL dalībvalstu uzmanību uz nesen pieņemto Globālo satvaru parastās munīcijas pārvaldībai visā dzīves ciklā (*GFA*).

Šis projekts sniegs tiešu ieguldījumu ANO programmā "Pārveidosim mūsu pasauli: ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam" ([1]) un tās IAM sasniegšanā. Tas radīs ieskatu un speciālās zināšanas, lai palīdzētu AVL valstīm samazināt bruņotu vardarbību, veicināt mieru un veidot iekļaujošu sabiedrību, lai cita starpā "samazinātu visu veidu vardarbību un ar to saistītos nāves rādītājus" (16.1. mērķis), "samazinātu nelikumīgas ieroču plūsmas" (16.4. mērķis) un attiecīgā gadījumā "izskaustu visu veidu vardarbību pret visām sievietēm un meitenēm" (5.2. mērķis) ([2]). Šis projekts ir arī konkrēts apliecinājums 2019. gada ES un AVL Šarm eš Šeihas samita deklarācijā ([3]) paustajam solījumam veikt saskaņotus pasākumus pret nelikumīgu ieroču tirdzniecību.

2. **Projekta redzējums, mērķi un ilgtspēja ilgtermiņā**

Attiecībā uz 3. fāzi projekts ievēros tos pašus ilgtermiņa mērķus, kādi bija iepriekšējās fāzēs, lai AVL dalībvalstis varētu ilgtspējīgi stiprināt savu valsts kājnieku ieroču kontroles un ieroču neizplatīšanas satvaru efektivitāti saskaņā ar *UN PoA*, *ITI* un *GFA* noteikto praksi un standartiem atbilstoši to prioritātēm un vajadzībām. Šī stiprināšana tiks veikta, izmantojot politiku un praksi, apvienojot datu, uz pierādījumiem balstītu zināšanu, autoritatīvu resursu un rīku, pielāgotu ekspertu konsultāciju un apmācības izmantošanu, kā arī praktiķu un politikas veidotāju sasaukšanu AVL reģionā.

Sadarbība ar galvenajām aģentūrām un partneriem, kas ir atbildīgi par kājnieku ieroču un vieglo ieroču izplatīšanas draudu ierobežošanu AVL reģionā, ļaus projektam sasniegt trīsvirzienu mērķi:

1. stiprināt muitas un citu robežu aģentūru spējas atklāt šaujamieroču nelikumīgas tirdzniecības gadījumus AVL reģionā, apturēt tos un ziņot par tiem;

2. stiprināt tiesībaizsardzības iestāžu spējas efektīvi izmeklēt un sadarboties jautājumos, kas saistīti ar šaujamieroču nelikumīgu izplatīšanu un tirdzniecību AVL reģionā; un

3. stiprināt drošības un militāro aģentūru spējas izstrādāt un īstenot drošas kājnieku ieroču un vieglo ieroču un to munīcijas krājumu pārvaldības sistēmas AVL reģionā.

2.1. **Projekta būtiskās atbalsta jomas, ko paudušas AVL valstis**

ES un AVL projekta 3. fāze, ar ko apkaro kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīgu tirdzniecību un izplatīšanu AVL dalībvalstīs (2024–2027), ir paredzēta, lai reaģētu uz vajadzībām, ko AVL dalībvalstis pauda iniciatīvas sākumā un turpina paust, četrās prioritārās jomās:

1. joma: Starptautiska kājnieku ieroču un vieglo ieroču nodošanas kontrole (nelikumīgu ieroču plūsmu apkarošana).

   1.1. Eksporta, importa un tranzīta licencēšana un kontrole (piemēram, riska novērtējums).

   1.2. Novērst kājnieku ieroču un vieglo ieroču novirzīšanu neatļautiem saņēmējiem.

   1.3. Transportētu preču un kravu pārbaužu laikā atklāt kājnieku ieročus un vieglos ieročus un to sastāvdaļas (piemēram, inspekcijas metodes, paņēmieni un iekārtas).

([1]) Apvienoto Nāciju Organizācija (ANO) 2015. "Pārveidosim mūsu pasauli: Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam. Ņujorkā, ANO. 2015. A/RES/70/1."

([2]) Apvienoto Nāciju Organizācija (ANO) 2015. "Pārveidosim mūsu pasauli: Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam. Ņujorkā, ANO. 2015. A/RES/70/1."

([3]) ES (Eiropas Savienības) Padome. 2019. Šarm eš Šeihas samita deklarācija. 2019. gada 25. februāris, 12. punkts.

2. joma: Nelikumīgu kājnieku ieroču avotu identificēšana un sagraušana (piemēram, tiesībaizsardzības iestāžu spēju veidošana).

2.1. Kontrolēt zemes, gaisa un jūras robežas, tostarp tehnoloģiju pārnesi.

2.2. Kājnieku ieroču marķēšana, uzskaite un izsekošana.

2.3. Papildu ieroču izmeklēšanas un inspekciju paņēmieni un metodes (piemēram, ballistikas informācijas izmantošana un kontrabandas maršrutu un metožu identificēšana vai sagraušana).

3. joma: Citi kājnieku ieroču kontroles pasākumi.

3.1. Krājumu pārvaldība un drošība.

4. joma: Tādas informācijas sniegšana, kas attiecas uz nelikumīgiem kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem un pastiprinātu kājnieku ieroču un vieglo ieroču kontroli.

4.1. AVL dalībvalstu normatīvo aktu izvērtējums; konsultēšana par iespējamiem grozījumiem un pārskatīšanu.

4.2. Attiecīgu pētniecības rezultātu, publicētu pētījumu un citu resursu tulkošana arābu valodā.

3. **Ierosinātā intervences loģika**

Pētniecības centrs *SAS* kā projekta koordinators plaši apspriedās ar AVL Sekretariāta Ieroču kontroles un atbruņošanās departamentu, Interpolu un PMO, kā rezultātā tika panākts grupas konsenss par šādu divvirzienu pieeju.

Veidot valstu spējas, lai apkarotu nelikumīgu kājnieku ieroču un vieglo ieroču plūsmas, izmantojot:

— pielāgotu apmācību par kājnieku ieroču un vieglo ieroču kontroles sistēmām, tostarp krājumu pārvaldību visā AVL reģionā (sk. nākamo iedaļu), un

— iesaisti pēc apmācības un atbalstu valstu ekspertiem, lai izveidotu valsts satvarus, kas ļauj īstenot apmācības laikā iegūto praksi.

Sasaistīt iesaisti esošajos valsts līmeņos (ja tādi pastāv) ar starptautiski atzītiem sertifikācijas procesiem un izmantot valstu instruktorus (kuri apmācīti projekta ietvaros), lai stiprinātu attiecīgās valsts vai reģionālās mācību iestādes un valstu satvarus un struktūras.

Visi projekta komponenti ir izstrādāti tā, lai sadarbībā ar AVL Sekretariāta Ieroču kontroles un atbruņošanās departamentu attīstītu ilgtspējīgas spējas starp valdības iestādēm un amatpersonām AVL dalībvalstīs. Projekta pamatā ir mūsu pieredze, ka AVL dalībvalstis ir galvenās pārmaiņu veicinātājas tādu valsts satvaru izstrādē un īstenošanā, kas veicina atbildīgu šaujamieroču kontroli un samazina izplatīšanas risku.

3. fāzē tiks turpināti centieni nodrošināt, ka būtiski mācību materiāli un zināšanu resursi, piemēram, attiecīgie un īpašie Modulāro kājnieku ieroču kontroles īstenošanas apkopojuma (*MOSAIC*) moduļi, tiek darīti pieejami arābu valodā un izplatīti visā AVL reģionā. Šie centieni ir īpaši svarīgi vidē, kurā izraudzīti valdības darbinieki var regulāri rotēt, un visā reģionā ir vajadzīgs pieejams, speciāls informācijas repozitorijs.

Ņemot to vērā, projekts paredz, ka tad, ja tiesībaizsardzības un muitas amatpersonas var atklāt, izmeklēt, apturēt kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīgu tirdzniecību AVL reģionā un ziņot par to un ja militārās un drošības aģentūras var izstrādāt un īstenot efektīvākas kājnieku ieroču, vieglo ieroču un munīcijas krājumu pārvaldības sistēmas, tad valstis visā AVL reģionā spēs efektīvāk izprast, atzīt un novērst riskus, ko rada kājnieku ieroču nelikumīga izplatīšana.

Intervence tiks strukturēta, pamatojoties uz šādiem trim rezultātiem:

1. muitas un citām robežu aģentūrām būs pastiprinātas spējas atklāt kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīgu tirdzniecību AVL reģionā, apturēt to un ziņot par to;

2. tiesībaizsardzības iestādēm būs pastiprinātas spējas efektīvi izmeklēt un sadarboties jautājumos, kas saistīti ar kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīgu izplatīšanu un tirdzniecību AVL reģionā;

3. drošības un militārajām aģentūrām būs pastiprinātas spējas izstrādāt un īstenot drošas kājnieku ieroču, vieglo ieroču un munīcijas krājumu pārvaldības sistēmas AVL reģionā.

Attiecībā uz visiem trim rezultātiem dalībnieki iegūs zināšanas un prasmes apmācības metodikā un tehniskajās zināšanās.

4. **Rīcības apraksts**

Rezultāts Nr. 1: Muitas darbiniekiem būs pastiprinātas spējas atklāt kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīgu tirdzniecību AVL reģionā, apturēt to un ziņot par to.

Rezultāts Nr. 1 ir vērsts uz to, lai izmantotu iepriekšējās fāzēs gūtos panākumus un nodrošinātu PMO sertificētu kājnieku ieroču un vieglo ieroču ekspertu instruktoru galīgo akreditāciju visā AVL reģionā. Neliela muitas darbinieku grupa, kas apmācīta 1. un 2. fāzē, tiks iesaistīta valsts apmācības sesiju nodrošināšanā AVL valstīs, praksē pielietojot metodoloģiskās un tehniskās prasmes, ko viņi ieguvuši projekta iepriekšējās fāzēs.

Rīkojot apmācības sesijas, šie darbinieki saņems pasaules mērogā atzītu akreditāciju no PMO kā daļu no tās akreditēto instruktoru programmas. Kad instruktori ir akreditēti, viņi PMO aizgādībā var nodrošināt turpmākas valsts apmācības AVL reģionā vai ārpus tā. Šie instruktori tiks aicināti atbalstīt valsts mācību programmu izstrādi viņu attiecīgajās valstīs, vēl vairāk veicinot centienu ilgtspēju.

Iznākumi un darbības ietvers šādus elementus:

1.1. Pabeigt līdz pat 12 valstu kājnieku ieroču un vieglo ieroču klātienes apmācības pasākumus PMO dalībvalstu administrācijām, lai stiprinātu spēju kontrolēt nelikumīgu kājnieku ieroču un vieglo ieroču apriti uz robežas. Šīs mācību sesijas ir vērstas uz valstīm, kuras pieprasa apmācību un kuras 1. un 2. fāzē nav saņēmušas iepriekšēju valsts apmācību (sākumlīmeņa apmācība) un/vai tiek novērtētas kā tādas, kurām ir vislielākais nelikumīgu kājnieku ieroču un vieglo ieroču darbības risks, vai kurām ir nepieciešama padziļināta apmācība.

1.2. Rīkot līdz pat sešiem reģionāliem vienas vai divu dienu tiešsaistes tematiskiem darbsemināriem, kuros AVL dalībvalstis tiek iepazīstinātas ar konkrētiem tematiem, kas tām ļoti interesē. Darbsemināros galvenā uzmanība būtu jāpievērš jomām, kurās ir īpaši vajadzīga spēju veidošana (piemēram, kājnieku ieroču un vieglo ieroču sastāvdaļu identificēšana), izpratnes veicināšana (piemēram, 3D drukāšanas izmantošana nelikumīgu kājnieku ieroču un vieglo ieroču ražošanā) un informācijas apmaiņa (piemēram, paraugprakse kājnieku ieroču un vieglo ieroču riska pārvaldībā). Tiešsaistes forumi ļaus piedalīties AVL dalībvalstu amatpersonām, tostarp no attālām teritorijām, un nodrošinās plašāku ietekmi un reģionālo atbildību.

1.3. Sākumlīmeņa apmācības sesiju izmantošana, lai pabeigtu PMO iepriekš akreditētu kājnieku ieroču un vieglo ieroču jomas instruktoru akreditācijas procesu, kas sākās 2. fāzē.

1.4. Dalība darbībās, ko vada citi īstenošanas partneri.

1.5. PMO tehnisko zināšanu pieejamība pēc pieprasījuma, lai konsultētu AVL dalībvalstis par kājnieku ieroču un vieglo ieroču jomas valsts mācību programmu atjaunināšanu.

Rezultāts Nr. 2: Tiesībaizsardzības iestādēm ir pastiprinātas spējas efektīvi izmeklēt un sadarboties jautājumos, kas saistīti ar kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīgu izplatīšanu un tirdzniecību AVL reģionā.

Rezultāta Nr. 2 mērķis ir palielināt to valstu darbplūsmu efektivitāti, kurās iesaistītas dažādas valstu tiesībaizsardzības iestādes un kas ir nepieciešamas, lai vāktu, apstrādātu un apmainītos ar informāciju par nelikumīgiem šaujamieročiem. Šī efektivitāte uzlabos izmeklēšanu par šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību un uzlabos starpaģentūru un starptautisko policijas sadarbību organizētās noziedzības jomā.

Interpols izmantos spēcīgos aspektus, kuri piemīt ekspertu un instruktoru tīklam, kas izveidots 1. un 2. fāzē. Darbinieki, kas 2. fāzē izraudzīti par instruktoriem, būs pabeiguši akreditāciju un 3. fāzes laikā būs iesaistīti padziļinātu valsts apmācības sesiju nodrošināšanā AVL valstīs, lai praksē izmantotu metodoloģiskās un tehniskās prasmes, ko viņi ieguvuši iepriekšējās fāzēs.

Attiecībā uz valstīm, kas pieprasa padziļinātāku sadarbību, iepriekšējās fāzēs apmācītie eksperti būs tieši iesaistīti tādas valsts šaujamieroču darba grupas izveidē un īstenošanā, kuras mērķis ir uzlabot ar šaujamieročiem saistītu datu vākšanu, apstrādi un apmaiņu valsts līmenī. Šis solis palīdzēs novērtēt valstu spējas efektīvāk īstenot Interpola šaujamieroču atgūšanas protokolu un aktīvi sadarboties reģionālā un starptautiskā līmenī ar šaujamieročiem saistītos jautājumos. Šaujamieroču atgūšanas protokols ir Interpola rokasgrāmata šaujamieroču nelikumīgas tirdzniecības atklāšanai. Tas aptver gan tiesībaizsardzības, gan kriminālistikas komponentus, lai abas puses apmainītos ar informāciju nolūkā risināt šaujamieroču nelikumīgas tirdzniecības problēmu.

Lai sasniegtu šo rezultātu, Interpols koncentrēsies uz šādiem iznākumiem:

2.1. valstu augstākās amatpersonas izprot šaujamieroču nelikumīgas tirdzniecības draudus un valsts šaujamieroču darba grupas sniegtās priekšrocības;

2.2. valstis izstrādā un pieņem valstu šaujamieroču darba grupu statūtus;

2.3. valsts iestādes un valsts šaujamieroču darba grupa tiek apmācītas par Interpola šaujamieroču atgūšanas protokolu un Interpola instrumentiem starptautiskajai sadarbībai ar šaujamieročiem saistītos jautājumos;

2.4. valstu šaujamieroču darba grupām tiek sniegts operatīvais atbalsts (valsts šaujamieroču darba grupa ar Interpola atbalstu ģenerē izmeklēšanas pavedienus).

Darbībās ietilps:

— līdz 10 norīkojumiem valsts iekšienē, lai atbalstītu to spēju novērtēšanu un attīstību, kas vajadzīgas Interpola šaujamieroču atgūšanas protokola īstenošanai,

— līdz piecām padziļinātām apmācības sesijām, ko vada Interpola instruktori, lai palīdzētu valstīm attīstīt valsts spējas vākt, sagatavot un kopīgot informāciju par šaujamieročiem,

— līdz piecām valsts apmācības sesijām, ko vada kvalificēti valstu instruktori, kuri Interpola aizgādībā varēs nodrošināt valsts līmeņa apmācību,

— valsts šaujamieroču darba grupu izveidei paredzēts mentorēšanas atbalsts valstīm, kas tiek sniegts, izmantojot apakšreģionālas spēju veidošanas darbības vai valsts mēroga norīkošanu apmācībai darbavietā,

— darbseminārs par paraugprakses apmaiņu attiecībā uz šaujamieroču izmeklēšanas metodēm un ar šaujamieročiem saistītu izlūkdatu analīzi, kas tiks sniegts kā daļa no reģionāla pasākuma, ko organizē kopīgi ar citiem īstenošanas partneriem,

— dalība darbībās, ko vada citi īstenošanas partneri, piemēram, tiešsaistes tematiskajos forumos vai klātienes apmācības sesijās.

Rezultāts Nr. 3: Drošības un militārajām aģentūrām ir pastiprinātas spējas izstrādāt un īstenot drošas kājnieku ieroču, vieglo ieroču un munīcijas krājumu pārvaldības sistēmas AVL reģionā.

Rezultāta Nr. 3 mērķis ir balstīties uz 2. fāzē izstrādāto pieeju. Darbs koncentrēsies uz padziļinātu prasmju pilnveidošanu valsts līmenī, lai veicinātu un sekmētu ilgtspējīgu prasmju nodošanu apmācāmajiem. Tajā pašā laikā pētniecības centrs *SAS* turpinās izstrādāt un nodrošināt pielāgotas valsts sākumlīmeņa un padziļinātas apmācības paketes par krājumu pārvaldību un drošību.

Atšķirībā no diviem pārējiem rezultātiem, kuros Interpols un PMO var sasaistīt projekta darbības ar ekspertu operatoru un instruktoru globālām apmācības programmām ar iedibinātu akreditācijas sistēmu, daudzpusējā līmenī krājumu pārvaldības jomā nav nekā ekvivalenta.

Šā iemesla dēļ pētniecības centrs *SAS* kartēs, novērtēs un ierosinās konkrētas iespējas sekmīgo dalībnieku sertifikācijas procesam ekspertu vai instruktoru līmenī, kā arī nodrošinās, ka galvenie resursi tiek tulkoti arābu valodā un ir pieejami attiecīgajām auditorijām. Šīs darbības veicinās vēlamo ilgtspējas pieeju.

Iznākumi un darbības ietvers šādus elementus:

3.1. Līdz četru vienas nedēļas sākumlīmeņa valsts apmācības pakešu nodrošināšana. Ja pieprasījums pēc sākumlīmeņa apmācībām ir mazāks nekā gaidīts, atlikušie resursi tiks piešķirti padziļinātas apmācības paketēm.

3.2. Līdz sešu divu nedēļu ilgu, pielāgotu un padziļinātu apmācības pakešu izstrāde un nodrošināšana.

3.3. Galveno tematisko resursu tulkošana arābu valodā, ieskaitot, bet ne tikai, mācību materiālus 3. fāzē. Šī darbība vajadzības gadījumā var ietvert arī sociālo mediju materiālu sagatavošanu arābu valodā.

3.4. Analizēt iespējas, kā atvieglot vai atbalstīt krājumu pārvaldības un drošības integrāciju valsts mācību programmās ar saistītām valsts un starptautiskās sertifikācijas iespējām. Būtu jāizvērtē arī reģionālās pieejas.

3.5. Viens pēdējais, noslēguma reģionālais pasākums, kas notiek sadarbībā ar AVL Sekretariātu, PMO un Interpolu. Noslēguma sanāksme notiks Kairā 3. fāzes beigās, un tā sniegs iespēju iesaistītajām valstīm novērtēt šīs fāzes galvenos rezultātus un apmainīties ar paraugpraksi būtiskajās aptvertajās jomās.

3.6. Notiks līdz pat 10 valstu iesaistes apmeklējumiem, lai ciešā sadarbībā ar citiem īstenošanas partneriem veicinātu iesaistīšanos un valstu atbildību.

3.7. Dalība līdz pat piecās darbībās, ko vada citi īstenošanas partneri, piemēram, tiešsaistes tematiskajos forumos vai valsts klātienes apmācības sesiju laikā.

3.8. Līdz pat divām mācību sesijām "apstāties un pārdomāt" (*P&R*), kas īstenotas visiem partneriem (sk. 5. iedaļu turpmāk).

3.9. Regulāras virtuālas un līdz pat trim klātienes projektu plānošanas un koordinācijas sanāksmēm, lai nodrošinātu projekta pastāvīgu atbilstību un efektivitāti.

5. **Pārraudzība, izvērtēšana un mācīšanās**

Pētniecības centrs *SAS* kā projekta koordinators nodrošinās iniciatīvas pārraudzības, izvērtēšanas un mācīšanās (*MEL*) pieejas saskaņotību. Tas ietvers praktiskus mehānismus, lai mācītos visā projekta ciklā, un vajadzības gadījumā to izmantos programmu pielāgojumos. *MEL* pieeja ietvers regulāru un nepārtrauktu procesa pārraudzību (piemēram, mācības mazos ciklos), kā arī projektu vidēja termiņa vai gada *P&R* mācību sesijas, lai nodrošinātu, ka visā projekta ciklā tiek ņemtas vērā ārējās perspektīvas, un mazinātu dažas no darbības vides sarežģītajām iezīmēm. Turklāt projekta beigās tiks veikts ārējs novērtējums.

Pasākuma atsauksmju veidlapas: Pēc tiešsaistes un klātienes pasākumu rīkošanas projekta grupa prasīs un apkopos dalībnieku atsauksmes, lai uzturētu kvalitatīvu analīzi un plānošanu nolūkā apmierināt ieinteresēto personu vajadzības. Paredzams, ka iegūtie dati galvenokārt būs kvantitatīvi un tos varēs apkopot par visām projekta darbībām.

Sešu mēnešu pārraudzības kārtas: Pētniecības centra *SAS* komanda konsolidēs pārraudzības datus no trim īstenošanas partneriem līdz divām reizēm gadā iznākumu un rezultātu līmenī. Šajās sesijās galvenā uzmanība tiks pievērsta kontekstam, atbilstībai, sniegumam, pieņēmumiem un riskiem. Projekta grupas dalībnieks dokumentēs šīs sesijas, un viņu var atbalstīt pētniecības centra *SAS MEL* padomdevējs. Šīs sesijas var ļaut projekta grupai apspriest šādus jautājumus:

— kontekstuālā attīstība: kādi konteksta faktori ir ietekmējuši intervenci un tās atbilstību vai ietekmējuši projekta īstenošanas grafiku pēdējo sešu mēnešu laikā,

— sniegums: kāds progress ir panākts rezultātu un iznākumu līmenī, un

— efektivitāte: vai ar izdevumiem, darba plāniem, resursiem un iekšējo grupas vadību ir radīti kādi efektivitātes ieguvumi.

P&R sesijas, kuru rezultātus iekļauj gada progresa ziņojumos (*APR*): Pētniecības centrs *SAS* veiks divas iekšējas projekta pārskatīšanas (iespējams, ikgadējās klātienes koordinācijas sanāksmes laikā, kad tiks nodrošināta arī iespēja "apstāties un pārdomāt"). *P&R* sesijas sastāvēs no viegliem, strukturētiem un introspektīviem pārskatiem. Atzīstot sarežģīto vidi, kurā projekts notiks, *P&R* ietvers konsultācijas ar AVL Sekretariāta Ieroču kontroles un atbruņošanās departamentu, Interpolu, PMO, kā arī atsauksmes no dažiem apmācības dalībniekiem valstī, lai sniegtu dažādas perspektīvas un veicinātu pārredzamību un pārskatatbildību.

Dalības kārtība var atšķirties un ietvert grupu tiešsaistes sesijas ar ārējiem projekta partneriem un divpusējas galveno informatoru intervijas. Pēc šīm sesijām tiks sagatavoti mācību ziņojumi, kuros vajadzības gadījumā apkopoti jauni konstatējumi un ieteikumi par pielāgojumiem. Šie mācību ziņojumi tiks nodoti visiem projekta partneriem un tiks izmantoti projekta gada ziņojumos.

6. **Partnerības vienošanās**

Projekta 3. fāzi īstenos partnerībā ar AVL Sekretariāta Ieroču kontroles un atbruņošanās departamentu saistībā ar ES un AVL stratēģisko dialogu par masu iznīcināšanas ieročiem, kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem un ieroču kontroli. Partnerība ar AVL Sekretariātu un tā spēcīgs atbalsts joprojām ir ļoti svarīgs, lai projektu varētu sekmīgi turpināt. 2. fāzes laikā AVL Sekretariāta Ieroču kontroles un atbruņošanās departaments rīkoja divas reģionālas sanāksmes un apmeklēja lielāko daļu valsts un padziļināto apmācību pasākumu. 3. fāzē AVL Sekretariāta Ieroču kontroles un atbruņošanās departaments līdzorganizēs reģionālās konferences un tiks uzaicināts piedalīties apmācību pasākumos. Tas arī piedalīsies vienā koordinācijas sanāksmē gadā ar īstenošanas partneriem.

3. fāzē tiks saglabāta tāda pati īstenošanas kārtība kā iepriekšējās divās fāzēs. Pētniecības centrs *SAS* arī turpmāk būs projekta koordinators, un Interpols un PMO vadīs savu attiecīgo speciālo zināšanu jomu. Šajā fāzē PMO apmācāmajiem, kuri 2. fāzē sāka savu akreditāciju kā instruktori, ir jānodrošina valsts apmācības moduļi, lai pabeigtu savu mācību programmu. No otras puses, Interpols sadarbosies ar akreditētiem valstu instruktoriem un ekspertiem, lai nodrošinātu klātienes apmācības moduļus un veiktu citas darbības, kas atbalsta Šaujamieroču atgūšanas protokola īstenošanu. Šā iemesla dēļ projektam būs vajadzīga lielāka elastība, lai īstenotu trīs komponentus un sistemātiskāk mobilizētu PMO un Interpola esošos tīklus AVL valstīs, vienlaikus informējot AVL Sekretariātu par plānotajām darbībām.

Šī partnerība ir komplementārs un tematisks sadarbības modelis kājnieku ieroču kontroles jomā. Projekts izmanto katra īstenošanas partnera zināšanas un speciālās zināšanas, lai piedāvātu visaptverošu zināšanu un spēju veidošanas programmu, kas aptver *UNPOA*, *ITI* un *GFA* galvenās sastāvdaļas. Tādējādi projekts pārvērš starptautiskās sadarbības un multilaterālisma jēdzienus, kā uzsvērts tādos dokumentos kā *UNPOA* un ES Kājnieku ieroču un vieglo ieroču stratēģija, par taustāmām spējām un drošības uzlabojumiem AVL reģionā.

Lai līdzsvarotu vajadzību pēc lielākas darbības neatkarības starp trim īstenošanas partneriem, regulāras koordinācijas un plānošanas sanāksmes starp īstenošanas partneriem un AVL Sekretariāta Ieroču kontroles un atbruņošanās departamentu ļaus nodrošināt informācijas, apmaiņas, plānošanas un projekta darbību īstenošanas saskaņotību un efektivitāti. Īstenošanas aģentūras, piemēram, koordinēs savu iesaisti un pieejas ar valstīm, kas pieprasīs atbalstu no projekta. Turklāt īstenošanas partneri, ja iespējams, saglabās kopīgas darbības kopīgās tematiskajās jomās.

Īstenošanas partneri savu darbību koordinēs arī ar valstiskām un nevalstiskām organizācijām, kas darbojas AVL dalībvalstīs, kā arī ar šajās valstīs klātesošajām ES programmām, lai nodrošinātu, ka visas projekta ietvaros veiktās darbības papildina un turpina esošās iniciatīvas. Pēdējos gados šis projekts ES atbalstu ir izmantojis tam, lai tiktu attīstīta un īstenota Interpola nelikumīgo ieroču reģistra un meklēšanas pārvaldības sistēma (*iARMS*), kas ir Interpola ES un AVL apmācības piedāvājuma būtiska sastāvdaļa.

Vajadzības gadījumā un atkarībā no finansējuma pieejamības pētniecības centrs *SAS* var sadarboties ar citām specializētām organizācijām, lai palīdzētu īstenot konkrētus projekta komponentus sadarbībā ar AVL Sekretariāta Ieroču kontroles un atbruņošanās departamentu. Atkarībā no iesaistīto AVL dalībvalstu vajadzībām un vēlmēm projekta īstenošanu varētu sekmēt arī citas organizācijas, tostarp pilsoniskās sabiedrības organizācijas un konkrētas specializētas AVL aģentūras.

Īstenošanas partneri veiks arī pienācīgus pasākumus, lai atbilstoši Eiropas Savienības norādījumiem nodrošinātu projekta pamanāmību.

7. **Ilgums**

Paredzams, ka projekts ilgs 36 mēnešus – no 2024. gada 1. oktobra līdz 2027. gada 30. septembrim.

Darbības posms ilgs 33 mēnešus, un projekta pēdējie 3 mēneši būs veltīti ziņošanas pienākumiem.